

افغانستان آزاد - آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباراد
بین بوم و بر زنده یک تن مباراد
همه سر به سرتون په کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

Ideological

afgazad@gmail.com

مسایل ایدئولوژیک

درویش وردک
۲۰۱۶ می ۱۱

خواهیستم مجلس (په دین کی تفقه)

دیکشنې په ورځ سهاره ۵۴۵ هجری قمری کال درجې په څلورمه شیخ عبدالقادر ګیلانی (قدس سره) په مدرسه کی داسی و فرمایل:

پیغمبر اکرم (صلی الله علیه وسلم) فرمایلی: (*إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعْدَهُ خَيْرًا فَقَهَهَ فِي الدِّينِ وَبَصَرَهُ بِعَيْوَبٍ نَّفْسِهِ*) - « هر کله که خدای دبنده خیروغواری، هغه په دین پوهوی، او په خپلو عیینوبی آکاه کوي ». په دین کی پوه دخدای پیژندی موجب ګرځی. هر چاچی خدای و پیژاندې دتولو موجودات په پیژندکلوي لاس بری مومی، عبادت یی خاص خدای لره وی، اودخلکو له بندگی څخه خلاص وی.

نجات اورستگاری هغه وخت ممکنه ده چې شخص خدای پر هربل څه لور وکني، دین پر دنیوی شهوات او لذا تو باندی رجحان ورکوی، آخرت پر دنیا برتره کني، او خالق پر مخلوق برکنی، داستورات په کارواچو، چې درته کفایت کوي. که دی غوبنتنه دخدای له لوری اجابت نشي، نو دليل بی دادی چې ته له حقه لبری بی. ددعاقبلیدل دزره په غوبنتنه تراولری، هر کله که تا دخدای امر په صالحه اعمالو سره اجابت کر، عزوجل خدای هم ستا غوبنتنه اجابت کوي. باید لو مری یوه دانه وکری، بیا ددرمند هیله ولری، پیغمبر اکرم (صلی الله علیه وسلم) فرمایلی: (*الَّذِي أَمْرَرَ عَةً الْآخِرَةِ*) - « دنیا د آخرت کرونده ده ». دا کرونده په زړه کی دایمان په دانه سره شنه کړه، او د صالحه اعمالو په او بولو بی خروبه کړه، او په درست یقین سره بی پالنه وکړه. هر کله که په زړه کی دی نرمی، رافت او رحمت موجودو، دانه به بنه راشنه شي. او هر کله که دزره ځمکه سخته او ووچه وی، په هغې کی به دانه راشنه نشي. هر کله که دانه په یوه سخت غره کی وکړل شي، د بشپړ شنه کیدو هیله مه کوه، چې دا دول دانی دنابودی سره مخ کېږي. دا زراعت او کرل له ما هر بزگر څخه زده کړه. خود را یه مه او سه، پیغمبر اکرم (صلی الله علیه وسلم) فرمایلی: (*إِسْتَعِنُوا عَلَى كُلِّ صَنْعٍ بِصَالِحِ أَهْلَهَا*) - « په هر کارکي ده ځي له خبره ګانو مرسته واخلي ».

ته دنیا په کرونده کی لکیا یه، نه د آخرت. آیا نه پوهیږی چې دنیا طالب د آخرت په ترسره کولو نه بریالی کېږي، او د خدای عزوجل په دیدار نه نايل کېږي؟ که د آخرت طالب بی نو دنیا پر پرورد، که حق دلقاء غوبنتونکي بی دنیا د لذا یندو په ترک او پر خلکو نه باور کولو زیارو بابه، هر کله که دی دامرحله طی کړه، ده ځي پسی، دنیا او عقبی او تول لذا یندرته حاصل کېږي، ځکه هروخت چې دی اصل په لاس کی و، نو فرع داصل تابع ده.

هوبنیار او سه، ته دایمان، عقل او دتمیز دخواک در لودونکی نه بی، ستاپاور او اطمینان پر خلکو دی، که توبه و نه کری نو هلاکت دی حتمی دی. در استانود قوم له درگاه خخه لیری شه، ددوی مزاحم مه کیره، خکه ته دهوس اونفاق پر بنست عمل کوی. دقوم درگاه ته باید په پاک زیره اوباطن اوسره له توکل او صبر پر آفاتو اورضا په ویشل شویو برخو اومستونو، لارشی.

(ای دخای بنده) حق عزّوجلّ په درگاه مقیم او سه، ولی پوه شه چی په دی اقامت کی به درته دافتوا بلاو مخه شی، پس باید په محبت کی ثابت او پایداره او سی او بادا باران او نور عوامل دی با ید بدل نکری. په ظاهر او باطن سره په هغه مقام کی او سه، چی خلق، دنیا او آخرت، لذاید، رنچ اوالم په هغی کی حای و نلری، الا حدق عزّوجلّ اقدس ذات خخه. په دی مقام کی دعیال او اولاد هزینه اودخلکو دیدارتا نه مکدره کوی، دنورو قدح او مرح، دژوندانه لب او پیر، او دمخلوق ادبی او اقبال تاته بدلون نشی در کولای. دخای سره به ترعقولو پورته او دانس او جن او تولو مخلوقاتو، ترمقام لورخای ولری. خومره شکلی ده چی بوه له بزرگانو خخه ویلی: (که رینتیا وایی نوز مونبر سره او سه). پوه شه چی صبر، اخلاص اوصدق ددی مقام بنست او پایه ده، چی درته شرح می کره.

غواری چی په نرمی او ملایمت در سره خبری و کرم، او ستا اعمال تائید کرم، داهجه خه دی چی ته په هغی سره خان خوشحاله کوی، او په دی صورت کی تصور کوی چی مرتبی ته رسیدلی بی. ولی پوه شه چی زه او زما وینا په حکم کی داور یو، او په اورکی پرتله له سمندره او سیدل نشته، یوازی سمندردی چی په اورکی بیضه جوروی او جوجه راوری، او په اورکی ژوندی پاته کیری. سعی و کره چی سمندر او سی، ترخو و کولای شی دژوندانه دافتوا په اورکی ژوند و کرای شی، او پرستونزو او کراونو صبر او طاقت ولرلای شی، او همدارنگه زما سره په ناسته او دخبو پر ترخو می طاقت راوری، او په ظاهر او باطن، خلوت او بسکاره کی هغه په کارا چوی، او که په دایول کرو قادر شوی، دنیا او عقی خیر به تاته مخه کری.

زه څوک پرتله دخای درضا لپاره، ګران نه ګنیم، چاته پاملرنه هم نکوم، مگر داله فرمان دتر سره کولو لپاره، دخای حق پرخای کوم، او ځوکمن او کمزوری راته یوشان دی.

بوه له بزرگانو (دخای رحمت دی وی پری) ویلی: دخاق سره په هغه چی حق مرضی توافق ولر، نه په هغه خه کی چی ددوی خپل رضایت دی، هغه له خدایه و بوله.

هغه زده چی باید درمان کړه، او هغه زده چی دماتيدواستحقاق لري، مات کړه.

زه څرنګه تاته پام و کرم، پداسی حال کی چی دخای پاک عصیان کوی، او امریبی خوار ګنی، له نواهیو خخه پدہ نکوی، په قضایا و قدر کی له خدای سره سنتیزه جو بی کری؟ شپه او ورخ تکرار بیری ولی ته دخای پروراندی ناوره او دنفرت وریبی. متعاله خدای فرمایی: « هر کله که بنده اطاعت و کړنو تری خوشحالیرم، اوله هر چاچی خوشحاله شوم، برکتونه می پری نازل کیری، او زما برکت حدا پوله نلری. او هر کله که بنده زما نافرمانی او عصیان و کر، په قهرکیرم، او په هر چاچی په قهر شوم، زما په لعن اونفرین ګرفتاره کیری، حتی دالعن اونفرین دده تراووم نسله (پشته) هم سرایت کوی. نن ورخ په تین ددين دخرا خلاو زمانه ده، دا وردو هیلو او حرص او طمع زمان دی. زیارو باسه ترخو له هغوکسانو نه او سی چی په هکله بی ویل و شول: (وَقَدْمَنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مُنْثُرًا)-« داسی اعمال مونبرته و راندی کوی، چی هغه دبادا خاورو په خیر خپاره کوو، سوره فرقان آیه ۲۳. »

واي پرتا! حیراني ده! که خپل کارونه له عوامو پت کری، له خواصوی نشی پتو لاي. خپل ناروا متاع او خپل ناخالصه زر کیدای شی له ناپو هو خلکو پت کری، ولی نشی کولای هغه له کامل نقاد او حازق صراف خخه پت کری.

نیک عمل ترسره کرہ، اوپرکرو کی بی اخلاص ولرہ، زرہ خدای ته متوجه کرہ، اوپرته له ده په غیرو له بوختیا بدھ وکرہ، اوھغه ٿه چی په تا اړه نلری، په هغی کی مداخله مکوہ. پرتالازمه ده چی خپل نفس خاص دخان خدمتگاروگرھوی، ترڅو وکولای شی پری مسلط شی اوډخان پروبراندی بی خوار اوذلیل کری، اوپه هغی سپورشی اوټوله دنیا هم وګوری، ترڅو آخرت ته ورسیری. په هغی سپورشہ اوله خلق ٿخه تینتہ وکرہ، ترڅو دی خالق ته ورسوی. که وتوانیدی دامقام ترلاسه کری، بیبا به نور هم په تاپسی روان، له دنیا بهرامولاته به ورسیری.

پرتالازمه ده چی په خپله وينا کی دصدق اوراستی لوری مراعات کری. هیڅوخت دبل چا خبره مه تأولیلوه، ڪکه چاچی تأولیل وکر، نونیرنگ بی وکر. په خلکو هیلی مه ترہ، اوله دوی مه وبریزد، چی دادواره دائمان دضعف نښانی ده.

دڅپل همت په اندازه ترقی کوي، متعال خدای هم ستادهمت اوصدق په اندازه درباند عنایت کوي. صالحه اعمالو په ترسره کولوکی زیاروباسه، همداسی چی دمعاش په لاس ته راوروکی زیارباسی. شیطان ناپوهه خلک تیرباسی، داسی چی یوسواری خپل هدف هری خواته چی غواړی غوزاروی، شیطان سری تاواوی، همداسی لکه چی څوک خپل آس بنی اوکین خواته تاواوی، په زیرونو واکمن کیږی اوھغوي په ولکه کی نیسي، له عبادتگاه ٿخه بی بهرکوی، اوډخان اونفس په خدمت کی بی بوخت کوي، اوپه دی کار کی ورسره یاری اومرسته کوي اودخلاف اسباب اووسایل ورتے مهیاکوی.

(ای غلامه) خپل نفس دلوري په فچینه ووه، له شهواتواومزوبي راوجرھو، زرہ دی له خدایه دویری په فچینه ووه، مغفرت غوبنته عادت وگرھو. هرڅوک خپله خانگری گناه لري. زرہ حق سره په موافق په جمیعو احوالاتو کی وگرھو.

ای نادانه، هرکله که درته مقدرو مخ کرہ، پوه شه چی دھغی په رداویا بدلون قادره نه بی. هغه ٿه چی خدای ستاپه هکله اراده وفرمایي، ستا غوبنته په هغی کی اغیزه نلری، اوھغه ٿه چی اراده بی نه وی کری، ستاپه غوبنته نه ممکن کیږي. پس خان مه آزارو، خان په بشپړه خدای ته پریزد، اودده په لمنه دنوبی لاسونه تینک کرہ. ترڅو چی په دی منوال اوسي دنیابه ستا دزره په لاسوکی بی مقداره وي، اوټول رنځونه او مصائب به دی په نظرآسانه شی، دشهواتو اودنیوی لذاینوتک به درته سهل شی، نوربه دی آفاتوله گزند او آسيې وېره ونلری، اوڊفرعون دماینی آسيې په خير به درد او رنځ تحمل کړاي شی، همداسی کله چی فرعون دايسی په ايمان خبرشو، دستوري، ورکري چی په لاسونو اوپښوبي میخونه ولګول، اوھغه بی په دول شکنجوسره عذاب کرہ، ولی هغی سرپاپورته کراوپه آسمانوکی بی دجنت دروازى پرانیستی ولیلی، اوفرشتی بی وکلتی چی بوه مانی جوروی، ملک الموت ورپسی راغي چی قبض روح بی کری، اوپه همدي حال کی پری زیری وشو، چی داماني ستالپاره ده، آسيې په خنداشو (دخدای رحمتونه دی پری وي) اوڊفرعون تول رنځ، عذاب اوالم بی هيرکر، اووبي وي: (ربَّ أَبْنَ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ)-«خدایه ستاترڅنگ په جنت کی راته کورجورکرہ». ته به هم داډول شی، دزره په سترګوبه کوری، اویقين به دکامل شی، اوڅل تول ټواک اوټوان به دخای له لوری بولی، اوپروراندی به بی فانی شی، خان به هغه ته ايله کری، نوربه له خانه اراده او اختيارونلری، اوپه تولو حالاتوکی به دھغه دمقدر اتوا غوبنتوسره موافق اوسي. هرڅوک چی دی مقام ته ورسیل، نوربه له خدایه ٿه نه غواړی، پرتنه حق دقرب ٿخه بله آرزو نلری، پس څرنګه اوڅه دول عاقل او فهیم کس، به ددی حال په لته که نه اوسي، اولدقاء الله تمنابه په زرہ کی ونلری؟

«ربناًاتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقناًعذاب النار».